

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **D. M.**, zastoupené Mgr. Adamem Russem, advokátem, se sídlem Havlíčkova 190/12, Český Těšín, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2007, č. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 3. 2008, č. j. 43 Cad 113/2007 - 23,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, Mgr. Adamu Russovi, advokátovi, se sídlem Havlíčkova 190/12, Český Těšín, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3044 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) svou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 43 Cad 113/2007 - 23 ze dne 14. 3. 2008, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 5. 2007, č. X, jímž žalovaná zamítla stěžovatelčinu žádost o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle ustanovení § 40 a § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“).

Rozhodnutí žalované vycházelo z toho, že podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné ze dne 29. 1. 2007 byla stěžovatelka uznána částečně invalidní, přičemž jako datum vzniku invalidity bylo stanoveno datum 9. 1. 2007. Dále vyšla žalovaná z toho, že podle § 40 zákona o důchodovém pojištění potřebná doba pojištění pro vznik nároku na částečný invalidní důchod u pojištěnce nad 28 let činí 5 roků, přičemž potřebná doba se zjišťuje z období před vznikem plné nebo částečné invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních 10 roků počítaných zpět před vznikem plné nebo částečné invalidity. Stěžovatelka v tomto rozhodném období získala pouze 4 roky a 266 dní pojištění, nárok na dávku důchodového pojištění jí tudíž nevznikl.

Stěžovatelka proti tomuto rozhodnutí podala žalobu, v níž namítala, že ke vzniku invalidity u ní došlo dříve, již k roku 2002. Žádnou jinou žalobní námítku, zejména stran získaných dob pojištění, nevznesla, a to ani později. V řízení před krajským soudem byl porízen

s ohledem na žalobní námitky posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, který konstatoval shodně s posudkem lékaře okresní správy sociálního zabezpečení (a posléze s napadeným rozhodnutím žalované) vznik invalidity k 9. 1. 2007. Z tohoto důvodu krajský soud stěžovatelčinu žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku stěžovatelka podala „návrh na kasační stížnost“. V tomto podání jednak vymezila své námitky vůči rozsudku krajského soudu, které spočívaly v tom, že žalovaná podle jejího názoru nesprávně započítala některé doby pojištění a krajský soud k této skutečnosti nepřihlédl, a požádala implicity (s poukazem na to, že je právní laik a že je bez prostředků) o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Krajský soud následně stěžovatelce ustanovil zástupcem pro řízení o kasační stížnosti advokáta Mgr. Adama Russe, kterého zároveň vyzval, aby kasační stížnost stěžovatelky doplnil o důvody kasační stížnosti podle ustanovení § 103 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a sdělil, v jakém rozsahu rozsudek napadá. Ustanovený zástupce v doplnění kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelka uplatňuje důvody kasační stížnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., konkrétně namítá, že žalovaná vypočetla dobu pojištění v rozhodném období na základě chybných údajů, na což stěžovatelka upozorňovala, ovšem krajský soud tyto námitky nezohlednil. Dále pak podle doplnění kasační stížnosti krajský soud nevzal v úvahu nepříznivý zdravotní stav a tíživou sociální situaci stěžovatelky, ani nedbal na její ústavní práva zaručená v článku 30 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod.

Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), nicméně nesplňuje jinou podmínku řízení o kasační stížnosti, a to formulaci přípustného kasačního důvodu ve smyslu § 103 a § 104 s. ř. s.

Podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Nejvyšší správní soud usnesením odmítne návrh, nestanoví-li tento zákon jinak, jestliže je takový návrh podle tohoto zákona nepřipustný. O takový případ jde v projednávané věci. Podle ustanovení § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li stanoveno jinak. Ustanovení § 104 s. ř. s. upravuje důvody nepřipustnosti kasační stížnosti. Podle čtvrtého odstavce téhož ustanovení není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud spatřuje v případě stěžovatelky naplnění obou důvodů nepřipustnosti.

Nejvyšší správní soud připomíná, že v řízení před krajským soudem stěžovatelka okruh otázek nastolených kasační stížností vůbec nenastolila - její žaloba směřovala zcela explicitně pouze k datu vzniku invalidity, nikoliv k dodatečnému prokázání dob pojištění. Nelze akceptovat stěžovatelčinu námitku, že by se započtení dalších dob pojištění domáhala - žádný takový návrh není obsahem jediné písemnosti, kterou se na krajský soud v průběhu řízení o žalobě obrátila. Otázku, již činí v řízení kasačním spornou, vůbec v řízení žalobním nevyvolala, ač jí v tom zhora nic nebránilo. V tomto smyslu stěžovatelka opírá svou kasační stížnost toliko o právní novoty ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., tedy o důvody nepřipustné.

Pokud pak jde o doplnění kasační stížnosti učiněné ustanoveným advokátem, v něm lze shledat, krom zopakování nepřipustných novot, toliko naprosto nekonkrétní poukaz na to, že krajský soud nevzal v potaz tíživou situaci stěžovatelky a nedbal ústavně zaručených práv

podle čl. 30 Listiny základních práv a svobod. Takové zcela obecné a nekonkrétní tvrzení nelze považovat za relevantní důvod ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. Platí-li již pro formulaci žalobního bodu, že líčení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem, a platí-li, že žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, dostupný na www.nssoud.cz), tím spíše je třeba klást podobné nároky na formulaci stížního bodu kasační stížnosti, a to o to více, že v řízení o kasační stížnosti je vyžadováno povinné zastoupení advokátem, které má zabezpečit odbornou úroveň podání.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písmo a) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., neboť kasační stížnost není opřena o přípustné důvody ve smyslu § 103 odst. 1 a § 104 odst. 4 s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., neboť v případě odmítnutí návrhu - kasační stížnosti - nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Stěžovatelce byl usnesením Krajského soudu v Ostravě č. j. 43 Cad 113/2007 - 36 ze dne 19. 8. 2008 ustanoven pro řízení o kasační stížnosti advokát Mgr. Adam Russ. Tomu náleží ve smyslu § 35 odst. 8 s. ř. s. odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů. Ustanovený advokát odměnu spolu s náhradou hotových výdajů a částkou, kterou je povinen zaplatit na dani z přidané hodnoty, vyčíslil na 4961,11 Kč s tím, že požadoval odměnu za čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., studium spisu podle § 11 odst. 1 písm. f/, další porada s klientem ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c/ a písemné podání soudu ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky) po 500 Kč, paušální náhradu hotových výdajů za tyto čtyři úkony po 300 Kč, náhradu cestovních výdajů (cesta z Českého Těšína do Ostravy a zpět) ve výši 569 Kč, jakož i náhradu za promeškaný čas (celkem 2 hodiny) ve výši 400 Kč. Nejvyšší správní soud k této kalkulaci uvádí následující:

Pokud jde o odměnu za úkony právní služby, je třeba předeslat, že tarifní hodnota ve věcech nároků fyzických osob v oblasti důchodového pojištění činí podle § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, 1000 Kč. Sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby tak činí podle § 7 bodu 2. toliko 500 Kč. Pokud jde o udávané úkony právní služby, Nejvyšší správní soud podotýká, že úkon ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) předpokládá *in se* i první poradu ve věci s klientem (srov. dikce „*první porada s klientem včetně převzetí ...*“); ustanovený advokát však takovou poradu ani netvrdí, ani nedokládá. V takovém případě převzetí zastoupení nelze jako samostatný úkon právní služby uznat (k tomu viz již usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 6. 2002, sp. zn. 6 A 722/2000). Úkon studia spisu podle § 11 odst. 1 písm. f) se, přihlížeje k dikci cit. ustanovení („*při skončení vyšetřování*“), vztahuje pouze k řízení trestnímu – pouze tam jde o úkon nezbytný, neboť bez studia spisu trestního nelze přistoupit ke kvalifikované obhajobě. V jiných řízeních studium spisu nelze považovat za samostatný úkon právní služby. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že ustanovenému advokátovi náleží odměna za dva úkony právní služby po 500 Kč, celkem tedy 1000 Kč.

Pokud jde o výši paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, odvíjí se od počtu úkonů právní služby; činí proto 600 Kč, nikoliv 1200 Kč, jak ustanovený advokát požadoval.

Pokud jde o výši náhrad cestovních výdajů, podle ustanovení § 13 odst. 4 advokátního tarifu se výše této náhrady řídí, není-li o výši náhrady cestovních výdajů dohodnuto jinak, právními předpisy o cestovních náhradách. Předpisem komplexně upravujícím cestovní náhrady je v současnosti zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Podle jeho ustanovení § 158 odst. 1 ve spojení s § 157 odst. 4 a ve spojení s vyhláškou č. 353/2007 Sb. (kterou se v době výkonu cesty řídily sazby náhrady za 1 km a cena pohonných hmot) činila základní sazba náhrady za 1 km jízdy 4,10 Kč. Podle § 158 odst. 2 a 3 zákoníku práce se náhrada za spotřebovanou pohonnou hmotu určí jako násobek ceny pohonné hmoty a množství spotřebované pohonné hmoty. Cena pohonné hmoty se pak prokazuje dokladem o nákupu, ze kterého je patrná souvislost s pracovní cestou. Takový doklad však ustanovený advokát nepředložil. Pak platí podle § 158 odst. 3 věty poslední zákoníku práce, že se pro určení výše náhrady použije průměrná cena příslušné pohonné hmoty stanovená prováděcím právním předpisem vydaným podle § 189 zákoníku práce. Tímto předpisem byla v době výkonu cesty již zmíněná vyhláška č. 357/2007 Sb. Podle § 4 písm. d) této vyhlášky činila průměrná cena benzínu natural (BA 95 B - pohonná hmota uváděná ustanoveným advokátem) 30,90 Kč. Podle § 158 odst. 4 zákoníku práce se spotřeba pohonné hmoty silničního motorového vozidla vypočítá z údajů o spotřebě uvedených v technickém průkazu použitého vozidla. Při určení spotřeby pohonné hmoty se použije údaj o spotřebě pro kombinovaný provoz podle norem Evropských společenství. Pouze není-li tento údaj v technickém průkazu uveden, vypočítá se spotřeba pohonné hmoty vozidla aritmetickým průměrem z údajů v technickém průkazu uvedených. Vzhledem k tomu, že technický průkaz, který ustanovený advokát předložil, obsahuje údaje o spotřebě podle předpisů Evropských společenství, je rozhodným údajem údaj o kombinované spotřebě, tj. 6,8 l .100 km⁻¹. Pokud Nejvyšší správní soud přijme ustanoveným advokátem udávané vzdálenosti (90 km), kalkulace cestovních výdajů je následující: 90 km x 4,10 Kč = 369 Kč, 6,12 l benzínu natural x 30,90 Kč = 189,10 Kč; celkem po zaokrouhlení 558 Kč).

Proti vyčíslení náhrady za promeškaný čas ve smyslu § 14 advokátního tarifu neměl Nejvyšší správní soud námitek a uznal vypočtenou náhradu ve výši 400 Kč.

Celkem tedy na odměně za zastupování a na náhradě hotových výdajů Nejvyšší správní soud přiznal 2558 Kč. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. mu náleží i částka daně, kterou je z přiznané odměny povinen odvést. Tato částka činí 486 Kč. Celkem tedy ustanovenému advokátu náleží 3044 Kč. Pro vyplacení odměny stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. června 2009

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu